

Autoriteit Consument en Markt
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Kenmerk: RvdV /KdG 13.047

Bleiswijk, 2 mei 2013

Betreft: strategische prioriteiten E&G groothandelsmarkten, zaaknummer 104195

Geachte heer / mevrouw,

Hierbij ontvangt u de reactie van LTO Noord Glaskracht op het consultatiedocument 'prioriteiten E&G groothandelsmarkten' met kenmerk 104195.

In het algemeen kan LTO Noord Glaskracht zich goed vinden in de door de ACM gestelde prioriteiten.

Graag benadrukt LTO Noord Glaskracht het belang van de nieuwe Europese bepalingen voor markttoezicht (REMIT), die de ACM veel meer mogelijkheden biedt om de gewenste marktwerking te bewaken en stimuleren. De werking van de gas- en elektriciteitsmarkt en de prijsvorming zijn een grote zorg voor ondernemers in de glastuinbouw. Nu de REMIT bepalingen van kracht worden, zal toepassing en handhaving van deze regels dan ook de hoogste prioriteit moeten krijgen van de ACM in de komende jaren.

LTO Noord Glaskracht constateert dat deelname aan de onbalansmarkt voor elektriciteit de afgelopen jaren duurder, onvoorspelbaarder en daarmee steeds onaantrekkelijker is geworden. Het komt steeds vaker voor dat zowel marktpartijen die een tekort als een overschot op de onbalans veroorzaken beiden binnen dezelfde onbalansperiode (PTE van 15 minuten) een financieel nadeel hebben.

Juist nu de ontwikkeling van de energievoorziening en energiemarkt de noodzaak van flexibiliteit en balancerings sterk vergroot, zou de ACM extra aandacht moeten besteden aan de transparantie en werking van de onbalansmarkt elektriciteit en de aansluiting daarvan op de elektriciteitsmarkt.

LTO Noord Glaskracht deelt de zorg van de ACM dat een desintegratie dreigt van de Europese elektriciteitsmarkt door eenzijdige maatregelen van lidstaten om nationale capaciteitsmechanismen te ontwikkelen. Met nadruk ondersteunen wij de inzet van de ACM om hier in Europees verband afspraken over te maken en Nederlandse producenten toegang te verschaffen tot deze mechanismen. Daarbij bevestigen wij het belang van behoud en versterking van flexibel inzetbaar elektrisch vermogen – zoals WKK in de glastuinbouw en andere sectoren - bij de verduurzaming van de elektriciteitsvoorziening.

Ontwikkeling en versterking van intraday marktmechanismen in Europees verband wordt daarbij door ons ondersteund. Wij wijzen erop dat het voor marktpartijen niet alleen gaat om 'draaiuren' maar om 'markturen'. Het flexibel inzetbaar elektrisch vermogen wordt daarbij ingezet om zowel productie te verhogen in uren met een beperking in het aanbod van hernieuwbare elektriciteit alsook productie te verlagen (dus vermindering van draaiuren) in uren met een groot aanbod van hernieuwbare elektriciteit. Ook vraagrespons (verhogen of verlagen van afname in reactie op fluctuatie van hernieuwbare elektriciteit) is een mogelijkheid die in de marktontwikkeling meegenomen moet worden. In dit opzicht onderschrijft LTO Noord Glaskracht het belang van een tijdige visie op het toekomstige Europese marktmodel.

Ook in de gasmarkt onderschrijft LTO Noord Glaskracht het belang van de versterking van intraday-marktmechanismen, waaronder de integratie van de biedladder voor onbalans en de APX. Het end-of-day gasproduct is naar de mening van LTO Noord Glaskracht niet wenselijk voor de (door)ontwikkeling van de gasmarkt en kostprijsverhogend voor eindgebruikers maar nu dit Europees verplicht is, zal gezorgd moeten worden voor kostprijsverlaging van dit product.

LTO Noord Glaskracht vraagt zich af of vraag en aanbod in de gasmarkt werkelijk sturend zijn in de prijsontwikkeling. In haar activiteiten rond markttoezicht zou de ACM zich (in Europees verband) moeten concentreren op de analyse van de gasprijs in relatie tot de fysieke beschikbaarheid van gascapaciteit (m³/h in opslag, LNG, net- en cross-border). De vraag dient beantwoord te worden of prijsbewegingen werkelijk gebaseerd zijn op fysieke omstandigheden of eerder gevoed worden door (misleidende) informatie en communicatie.

Meer in het bijzonder vraagt LTO Noord Glaskracht zich af of de gasprijs in het Verenigd Koninkrijk (NBP) wel een geschikte afspiegeling is van de fysieke beschikbaarheid op het continent, gezien de beperkte gasopslagcapaciteit en de grotere afhankelijkheid van LNG in het Verenigd Koninkrijk.

Met vriendelijke groet,
LTO Noord Glaskracht

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R.P.A. van der Valk', written in a cursive style.

R.P.A. van der Valk
Specialist energie